

SOPRONI ÚJSÁG

(az „Oedenburger Zeitung“ politikai napilap magyar része.)

Előfizetési feltételek:

A „Soproni Újság“, az „Oedenburger Zeitung“ kibővítést képezvén külön nem adatik el sem egyes példányokban, sem előfizetésben.
Előfizetési ára a teljes lapnak negyedévenként: helyben 5 korona, vidékre 6 korona 25 fillér. Egyes példányok ára 3 fillér.

Kiadóhivatal és szerkesztőség:

Romwalter K. és fiánál, várkerület 121. szám.

Távbeszélő 25. szám.

Hirdetések díjtétel szerint,

mely kívánatra mindenkinek díjmentesen megküldetik.
Hirdetési megrendelések, előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba küldendőek.
Mindennemű fizetés teljesítési helye Sopron.

Mutatványszám.

Kérjük lapunkat megbirálás végett elolvasni és ismerőseinek rendelkezésére bocsátani!

Az ülészek elején.

1895. április 2-án.

Tegnap nyitották meg a most folyó képviselőházi ciklus negyedik ülészekét. Ha rossz tréfát akarnánk csinálni, kifejezést adnánk abbéli reményünknek, hogy áprilisi hangulatukat odaát hagyták a képviselő urak a múlt ülészekben és a törvényhozói méltóság teljes mérlegelésével látnak szép, magasztosan szép munkájukhoz.

Nem emelhetnénk vádat a képviselőház munkásságának meddősége fölött az elmúlt ülészekben, de szeretnénk hinni, hogy ama sűrű ködök, a melyek a főrendiházból szállottak át a képviselőház liberális törekvéseinek szép egére, eltűnnek egészen és nem kötik le a képviselők figyelmét és kedélyét abban a mértékben, mint tették a múlt ülészekben.

Hisszük, hogy az egyházpolitikai reformoknak még hátralévő két törvényjavaslatával csak egyetlen egyszer lesz módjában foglalkozni a képviselőháznak, mivel a főrendiház újabb tárgyalásai a szentesítés elől nem zárandják el azokat.

És hisszük, hogy sorba kerülhet majd, méltóan nyugodt tárgyalás keretében, a

már benyújtott apróbb törvényjavaslatokon kívül, a közigazgatás államosítását tárgyzó javaslatok egynemelyike.

A várható törvényjavaslatok tárgyalásán kívül feszült várakozással néz mindenki a jövő ülészek elé azon politikai pártfelemények miatt, a melyek már a harmadik ülészekben is körvonalazódtak. Mert a politikai pártok alakulatai nem efemer jelenségek, hanem nagy következményű mozgalmak, a melyek befolyással vannak jelenünkre és jövőnkre.

És ha az ülészek elején, a múlt ülészek pártalakulatait tekintjük vizsgáló szemmel, ki kell jelentenünk, hogy a liberális egyházpolitika határozottan egészséges erjesztő anyagnak bizonyult. Kizárólag az egyházpolitikának köszönhető, hogy megindult és lefolyt az a vegyi processzus, mely az elvekben és felfogásokban azonos elemeket összekapcsolta s a legutóbbi évtized alatt felhalmozódott salakot lecsapta.

Az egyházpolitikai földindulásnak kellett jönnie, hogy a merev alakzatokat ledöntse és kényszerítse a pártokat a regenerálásra.

A regenerálás processusán át kellett mennie a szabadelvűpártnak is, a mely a legkevesebb erkölcsi és anyagi veszteséget szenvedte, s a mely, bár sokkalta súlyosabb helyzetek közt élte végig ezt az ülészeket, mint a többi pártok, sokkal hamarabb és sokkal teljesebben regenerálódott, mint a többi pártok.

A legnagyobb csapások érték a függetlenségi pártot.

A szélsőbalnak rég várt s rég megjósolt szétbomlása bekövetkezett. A függetlenségi eszme, a 67-es alap merev negációja, nem bizonyult elég erős ragasztó anyagnak liberális, féliberális és anti-liberális elemek összetartására. Bebizonyult ebben a szétbomlásban, hogy a függetlenségi eszme fölött van egy sokkal nagyobb horderejű, sokkal erősebben ható eszme: a liberális eszméje. S ennek az eszme-nének a letéteményeseit és hűséges ápolóit büszkeséggel és önbizalommal tölthette el, midőn látták, miként veri le maga az eszme azokat, a kik csak festett jelvénynek, üres jelszónak tartották és csupán azért viselték, mivel politikai ellenfelük lobogtatta annak zászlaját. Mikor ennek a zászlónak a becsületéről volt szó, többszörös kormányváltások árán is, szembe nézve a megsemmisülés veszélyével, emelt fővel, feszült kebellet ment ütközethez s harezolt az érvek, a meggyőződés szeplőtlen fegyverével, a gyanúsítás, befektetés ezer fajtája ellen a szabadelvűpárt és győztesen került ki a csatából, a míg ellenfelei szétzakadva, egymás ellen torzsalkodva, futásban vagy megadásban kerestek menedéket.

Hol van ma Apponyiéknak egykoron oly fényesen villogtatott liberális csatabárdja?!

Papir-masénak bizonyult és összegyűrődve huzódott meg valakinek hosszu

TÁRCZA.

Ő méltósága nyugalomba megy.

— A „Soproni Újság“ eredeti tárczája. —
Irta: **Tenus Tivadar.**

(Vége.)

A mint a darabokat szignálja, kezébe akad egy fogalmazó gyakornok pályázati kérvénye.

— Milyen jó volna ismét itt kezdeni! — sóhajtja magában.

Odamegy az ablakhoz s kibámul az élettől pezsgő utcára, le a kanyargó folyamra. Mindenki körül a létnek, küzködi a holnapért, csak ő nem találta fel célját; a nagy küzdelemben a míg a sok ezer közül kivált, úgy elmulott az ideje, hogy mire szétnézhetett volna egy lény után, kivél örömet, bánatát megossza, már késő volt . . .

Ha haza megy, nem várja senki, csak az a kietlen, fojtó üresség.

S az a szigorú, kemény arcú férfi oda-szorítja izzó homlokát a tükörüveg-ablak hideg lapjához, hogy lehűsse agyának forróságát s el-rejtse azt a csepp vizet, a mi szemeiben felszökött.

S mialatt lassu, imbolygó léptekkel visszamegy asztalához és unott fáradtsággal leereszkedik puha, nagy ércszögekkel kivert szolyójébe, lelki szemei előtt végig vonulnak a régmúlt idők édes képei, melyekhez, mind életének határkövéhez, fáradt lélekkel vissza-visszatér.

Maga előtt látja a Mátra aljában az oszlopos tornáccal körülvett házat, a tágas kertet, melyet az apró, lilaszín virággal borított eleven sövény, a berbéc határolt. Maga előtt látja a szomszédék leányát, a szép Irmácskát, a mint kezét kezében tartva barangolják a réteket. Picike lábai alig tapodták az illatos fűvet, melynek

zöldjéből kellemesen tűnt elő a kék szarkaláb, a sárga kankalin, a vörös pipacs, hosszú, lengő szárával, míg távolabb a dombos oldalon a csipke-rózsza halvány rózsaszín szirmai ékeskedtek. Távol, a szemhatár alján, esillogó mozsár közepéből a vízi lilom bóbítája hajlongott feljűk.

S a mint tenyerébe hajtva homlokát elgondolkozik, úgy érzi mintha csak tegnap történt volna.

Irmácska minden áron tépni akart a vízi lilomból s együtt vágta neki az uttalan, zombikos rétnak, miközben észre sem vették, hogy a kéklő hegy színt vált s annak orma ködös paláttal veszi magát körül. Lassankint sűrű, sötét felhők borították a napot s az ólomszürke felhők-ből egy pár kövér csepp hullott kezére, mire ijedten tekintetű körül. Kék szoknyaeskáját fejére borította, miáltal látni engedte hófehér alsó ruháját azokkal az egymásra boruló fodroeszkákkal, miknek látása elveszi az éssét és képes megörjíteni. Visszafordultak. Sietős lépteik alatt a rétet ellepett víz esobogása hallatszott, fehér ruhájának fodrai zizegve verdesték fórmás bokáit. Sokáig halladtak a homályos tájon, mikor egy kiáradt hegyi patakhoz értek, mely az utat teljesen elfogta.

Ő méltóságának erre a visszaemlékezésre mosoly játszik ajkai körül.

A pataknál lehajolt, hogy a lányt ölebe vegye, de az erősen tiltakozott s inkább egy levágott fa törzsére ült és lehuza cipőcskeit és égszínkék harisnyáit, hogy átgázoljon a vizen. Kerekded, habszínű lábacskája éles ellentétet képezett a sötét tájjal, a mint ruháját térdén alul felfogva a vízbe lépett. A futó patak sebesen rohant lábujjai között, mire remegve fordult felé s engedte erős karjaira emelni őz természetét. Lebontott haja mint palást borította be kettőjüket. Bő ujjasa haja mint palást borította be kettőjüket. Bő ujjasa felesuszt s meztelen gömbölyű karjával átfonva

nyakát, égő arcát arcához szorította. Így haladtak szótlanul keresztül a patakon, végig a réten — házáig s mikor letette a kedves terhet, egy édes csók volt érte a jutalom.

S az egészből évtizedek során megmaradt annak a csóknak édes ize. Azóta elsodorta tőle az élet vihara, nem is látták egymást s csak a szelid emlékezet jön az egyedüllét kínos óráin, hogy magával vigye a boldogabb időkbe.

Merengéséből az ajtónálló belépése zavarja meg, ki ügyes-bajos embert jelent be.

Mikor ezt is elbocsátotta, hozzáfog iratainak rendezéséhez. A hatalmas, nehéz, ódon íróasztal fiókjait egyenkint kinyitja s szórja ki azokat az iratokat, miket elégetésre szánt. A többieket sorjában maga elé helyezi.

Ezalatt kint a szobákban fiatal titkárok és fogalmazók a bucsuzás módozatait megbeszélnek: ki fogja a bucsubeszédet mondani ő méltóságának, hol és mikor gyülekeznek fekete ruhában s milyen sorrendben mennek a bucsutisztelgésre.

Egypáran, köztük a gyakornok, csökönyösen ragaszkodnak ahhoz, hogy nem mennek tisztelni s csak hosszas rábeszélés után sikerült őket rá-bírnai, hogy eljőjenek és így a létszám teljes lesz.

— Mi jót tett velem? Nem is adott segélyt, mikor kértem.

— Engem meg öt év alatt ki sem nevezett.

Ilyen kifogásokkal hozakodnak elő, hanem azért mégis eljönnek. Az öregebb titkárok szalonkabátban, a fiatalabbak meg a fogalmazók frakkban, a kezelő-személyzet benzinnel megtisztított fekete kabátban sorakozik s vonul az elfogadási terembe, hol ő méltósága a terem közepén állva fogadja a bucsutisztelgésre megjelenteket. Vakító fehérségű gallerján körülkötve fehér-vörös szalagon

zsebében, hogy titokban esalogassák vele a Zelenyák-pártot, meg kaczerkodjanak Polonyiékkel és Péchy Tamással.

A két nagy ellenzéki párt illeten bomlása produkálta a harmadik ülészakban azokat a több alakban megújuló bohózatokat, a melyek főhősei csöndben a reakciónak vallanak szerelmet.

Hogy a bohózatok pompásan sikerültek, abban a szereplőknek volt legkisebb részük, hanem része volt benne a szabadelvűpártnak, a mely komoly magatartásával, őszinte színvallásával döntötte el a parlament sorsát.

Hisszük — lehetetlen abban kételkednie bárkinek is — hogy a parlament vezetését kiesavarhassa bármelyik párt is, annak a pártnak kezéből, a mely a multban is és immáron három évtizede bizonyult arra egyedül képesnek. — r — f.

Az új párt.

Sopron, 1895. április 2-án.

A középkori türelmetlenség szövívi kibontották zászlójukat; Magyarország főpapjai és magnásaink megszervezték a „néppártot“ s fennen hirdetik, hogy e párton kívül nincsen „üdv“, sem földi, sem másvilági üdv; hogy ez az egyedüli üdvözítő tábor, melynek Jézus Krisztus urunk földi helytartója, a római pápa, megküldvén apostoli áldását, minden igaz hive, közkatonája és vezére, egyaránt földi és menyei üdvösséget nyer.

Voltaképpen úgy áll a dolog, hogy ezek az előkelő, gazdag urak hitegetik egyszerű, szegény népünket, hogy ez az ugynevezett néppárt a nép jólétének, boldogságának előmozdításán fáradozik. De a nép értelmesebb része átlát a szitán, látja a kulisszák mögött a biborpalástot, és a Zichyek, Eszterházy Miklós Mórícok és Pallaviciniek párduezos kaczagányát és belátja, tudja, hogy a biborpalást és az az ősi kaczagány a nép érdekében nem tett soha semmit és nem is fog tenni. Tisztelet a dicséretes kivételeknek! Tudja a mi józan magyar népünk, hogy főpapjaink és káplánjaink, főnemeseink és gazdatisztjeink nem a nép érdekében fujják meg a harezi tárogatót. Nevetséges, mikor szálltak sikra a nagy vagyon, az előkelő rang képviselői a szegény, szerény nép érdekében? A francia földről átszivárgott szabadságnak, testvériség és egyenlőségnek mikor voltak ők lelkes szószólói? Ismét tisztelet a dicséretes kivételeknek!

Pedig ezen eszmék az emberiség és az egyes nemzetek boldogságának alapját képezik; ez eszmék nem ismerik el, hogy a grófnak más színű vére volna, mint a jobbágyból lett polgárnak; ez

csillog az érdemjel s a mint keresztbefont karokkal, szeméit a viasztól fénylő tölgyfa-padlóra sítve hallgatja a tisztikar érzelmeinek tolmácsolóját, area mintegy vonaglik a belső megindulástól.

A virágos perzsa szőnyeg fölött ott röpök a kék égről beszűrő arany sugárban egy odátévedt bogár s magával hozza a tavaszt az őszi komor hangulatba.

Csendes, fegyelmezett éljenek verik föl gondolataiból.

Rövid, szagotott mondatokban válaszol. Megköszöni a támogatást s kéri, hogy tartsák meg emlékezetükben. Aztán megindul körben, mindegyikkel kezét fogni. A kis vörös gyakornok, szikár arcával az előszoba ajtója mögé vonul, így akarva mutatni neheztlenségét, hogy öt év alatt ő méltósága ki nem nevezte. De a méltóságos ur ott is észreveszi s mialatt kezét fog vele, egypár biztató szót is intéz hozzá.

— Legközelebbi üresedésnél támogatni fogom.

Közkeletű konvencionális ígéret, de a gyakornoknak azért jól esik.

Savószínű, fénytelen szemével, mint egy oltárképre, úgy bámul s az odavetett reményfálba megkapaszkodva már látni, érezni véli azt az időt, mikor minden nyomoruságának vége lesz s annak fejében meghatva, remegő hangon mond köszönetet ő méltóságának.

Aztán elhagyja az épületet nehéz szívvél. A lépcsőházból még egyszer visszatekint és megbotlik. Két napig erről a botlásról beszélnek a szobákban, a harmadik napon pedig az egyik irodatiszt dicsékedve meséli, hogy az utcán találkozott ő méltóságával — és nem köszöntötte!

eszmék nem hirdetik azt, hogy csak a mi főpapjaink által hirdetett dogmák szerint lehetnek kedvesek az Isten előtt.

Látod, kedves magyar népem, az általad kavicsozott országuton azt a fényes négyes fogatot? Aki benne ül, a te érdekedben jár korteskedni, azaz kiveti hálóját rád, szavazatokat gyűjt és ha leszavaztál, többé ugy sem törődik veled. Nevetséges! A négyes fogaton járók nem lehetnek a te természetes pártfogóid. Ismét tisztelet a derék kivételeknek!

Látod ugy-e, kedves magyar népem, hogy a Zichyek nem a te érdekedben találták fel a „néppártot“. Eszköze vagy te e pártnak, szavazó-gép a sötét reakció szolgálatában. A Zichyek még a jobbágyiságot is visszaállítanák, vissza a derest is. Törődnek is ezek az urak a te jólétteddel. Legkisebb gondjuk is nagyobb annál.

Azért ne bizzál a „néppárt“ hangzatos ígéreteiben.

Uralom- és hatalomvágy, középkori fanatizmus, a nép önálló gondolkozásától való félelem, a felvilágosodás szellemétől való félelemalkotta rémképek alapították meg Steiner ural és a Zichyekkel a néppártot. Bárnybörbe bujt farkasok állanak a néppárt élén. A farkas pedig megeszi az emberhúst is.

Azért légy résen, kedves magyarom!

Politikai hírek.

Április 2.

A pártonkívüli képviselők csoportja a szabadelvű párttal történt megállapodás szerint, kilencz szakkbizottságban lesz képviselve. Akör a következőket jelölte: A pénzügyi bizottságban: Péchy Tamást, a gazdasági bizottságban László Mihályt, a kuriai bírósági bizottságban: Rogályi Lajost, a millenniumi bizottságban Ürményi Bernátot, a naplóbiráló bizottságban Förster Ottót, a földmívelési bizottságban Bornemisza Lajost, a kérvényi bizottságban Zsámbokrétthy Józsefet a könyvtári bizottságban Kubina Józsefet és a mentelmi bizottságban Léva y Antalt.

Vörös László a tapolezai választó-kerületben. Vörös László államtitkár, a tapolezai szabadelvű párt képviselőjelöltje, kerületébe csak e hét végével vagy a jövő hét elején utazik le, hogy programbeszédét megtartsa. Dániel Ernő kereskedelmi miniszter ugyanis ez idő szerint Piumében időzik, és míg távol van, addig az államtitkár nem hagyhatja el a fővárost.

A nyitrai választás ismét mutogatja véres előképeit. Dr. Janits, a szabadelvű párt jelöltje vasárnap tartotta programbeszédjét. A mikoron pártja szétoszlóban volt, megtámadta azt a néppárt. Valóságos harc fejlődött ki a pártok között és csak a szabadelvűek nyugodt magatartásának és komolyságának köszönhetően, hogy vér nem folyt. A néppártiak letépték a szabadelvűek zászlait és darabokra tépdették meg, rongyokra szagatták. Hasonlóképpen bántak el azokkal a zászlókkal, a melyek a várost ékesítették és Janitsot éltették. A esendőség keresi a tetteseket.

Az osztrák képviselőházban ez idő szerint tárgyalják az a d o r e f o r m-törvényjavaslatot. Tegnep annak a fejezetnek tárgyalásába kaptak, a mely a nyilvános számadásra kötelezett társulatok jövedelmi adójáról szól.

Az olaszországi képviselőválasztások nagyban folynak és ámbátor még máig sem tudni, hogy mely napra esnek a választások, a jelöltek már tartogatják programbeszédeiket és erős harezba küldik korteseiket. A folyamatban levő korteskedések arra vitték a kormányt, hogy figyelmetlenül kiadja azokat a választási törvényeket, a melyek 1860-tól máig hozattak. A kerületek beosztása marad a régi, ugyanaz, amit még Rudini csinált meg, ámbátor — mint a Riforma írja — az a beosztás nagyon igazságtalan, mert vannak kerületek, a melyekben csak 20 ezer a választó, de vannak olyanok is, a melyekben 40 ezren szavaznak.

A megyékből.

Csorna, 1895. ápr. 1. [Saj. tud.] (Ujjoncsozás. — Katonai lóvására.) A folyó évi ujjoncsozás zajos napjai, melyek Csornán, f. é. márczius 28-án kezdődtek, a mai napon, vagyis április hó 1-én befejeződtek. A rend ez évben is kifogástalan volt; a felhívott hadkötelesek legtöbbje tisztességesen jelent meg a sorozó-bizottság előtt. Felhívja volt összesen 857 hadköteles; ebből fenn-tartással besoroztatott 84, póttartalékba 12, mint családfenntartó 2, s mint honvéd-ujonc 3, összesen 101 ujonc.

A folyó évi márczius hó 28-án Csornán megtartott katonai lóvására elővezetett

136 drb ló; a bizottság azonban ez alkalommal sem vásárolt egyetlen lovat sem, ami a tenyésztőközönséget nagyon elkedvetleníti, annál is inkább, mert évekket ezelőtt 10—28-ig is vásároltak nálunk lovakat. Az anyag pedig ma is ugyanaz, sőt jobbnak mondható, mert gazdáink nagyon érdeklődnek aziránt, hogy járásunk területére minél nemesebb fajú ménlovak hozassanak ki. A kereskedők azonban 4 drbot vásároltak 300-tól 400 frtig terjedő árban.

Kapuvár, április 1. [Saj. tud.] (Különféle.)

„A polgári társas olvasókör“ minap tartott márczius-ünnepélye 17 frt 76 krnyi felülfizetést eredményezett, mely összeget a választmány a szolgabírói hivatalnál azon ezélel tette le, hogy az a polgári iskola épülete előtt furandó ártézi kut furásának költségeire fordíttassék. — A kapuvári járásban tartott sorozás a következő eredményt mutatja: 1093 katonaköteles közül megjelent 998, ezek közül 148 alkalmasnak találtattott. Ez eredmény a megjelenteknek 14-83%-át adja. — Krébes L. helybeli gyógyszerész gyógyszerterát Farkas Kálmán urnak adta át. — A ma tartott Józsefvásár nem volt látogatott, ami a beállott esőzésnek tulajdonítható. — A kis eső már sártengerre változtatta utainkat. A hatóság ugyan kiterjesztette utainkra figyelmét, de ez inkább hátrányára vált az utaknak. Ezenként ugyanis meszkövecsekkel borítják az utakat; nyáron e meszkövecsek porrá lesznek és a legesekelebb szelöeske azután olyan port ver fel, hogy tüdönk bizony nagyon megérzi. Nem ritkán lehetetlené válik az utakon való tartózkodás. Segít ugyan rajtuk néha a „Szépitő-egyesület“ az utak fecskeendezése által, de ha az ég esatornáit nyílnak meg, valóságos pocsolyákban járunk Czipóinkre folyó ezement rakódik le, mely persze soha sem keményedik meg. Miért is nem alkalmaznak közönséges uti kavicsot, mely nálunk is kapható és bizonyára ezélszerűbb?

Napi hírek.

Nyilvános köszönet. A mai nap folyamán annyi és olyan előkelő helyekről kaptunk üdvözlöt és jó tanácsokat lapunk magyar részének prosperálására, hogy csak ezen a helyen vagyunk képesek köszönetünket nyilvánítani.

Kiváló örömmünknek adunk kifejezést a fölött, hogy vármegyénk magyar ajkuak lakta községeiben osztatlan tetszéssel fogadták lapunkat és teljes méltánnyalattal vannak nagy hazafias áldozataink iránt.

Lapunk új alakjának híre már vasárnap elterjedt volt a fővárosban és Budapestről tegnap este, telefonon kértek, express, néhány számot.

Az elismeréseket és a bátorításokat meleg köszönettel viszonzozzuk; a jó tanácsokat iparkodni fogunk előnyünkre használni.

A szerkesztőség.

Sok száz példányban küldjük szét nap-nap után a folyó héten az „Oedenburger Zeitung“ — „Soproni Ujság“ ot és tele szórjuk vele Sopron városának és Sopronmegyének minden zegét-zugát.

Kézről-kézre járnak majd a számok és ezeken meg ezeken olvassák.

Ez a legjobb alkalom arra, hogy a **hirdetményeket** a közönség minden rétegében terjesszük.

Felhívjuk a kereskedő ezégeket, hogy saját érdekükben használják fel a roppant számban való lapszétküldést áruik hirdetésére magyar és német nyelven. Hirdetések felvételét lapunk kiadó-hivatala (várkerület 121. szám alatt) eszközli a lehető legjutányosabb áron.

— **Az új igazságügyminiszteri államtitkár.** O felsége kinevezte Vörösmarty Bélát, a győri kir. tábla elnökét államtitkárnak a minisztériumba.

— **Pázmándy felolvasása.** Végre hát ez is rendbe került. Ma délben kapta az „Irodalmi kör“ elnöksége a következő táviratot: „Szombaton délután okvetlen érkezem. Pázmándy.“ Megelőzőleg levelet is küldött Pázmándy, amelyben arra kéri a kör elnökségét, hogy mentsék ki a kör tagjai és a közönség előtt, mert „... mindenki beláthatja, hogy az adott körülmények olyanok voltak,

hogyan nem távozhattam per absolute a fővárosból. Az irodalmi kör szombat (április 6-án) fogja tehát megtartani a kétszeresen elhalasztott márcziusi előadást.

— **Felolvasás.** Vicomte de Laplane f. hó 7-én este 7 órakor az állami reáliskola VIII. oszt. tantermében a „Modern francia színpad”-ról felolvasást tart, amelyre az angol-francia kör vendégeket szívesen lát.

— **A soproni katonatiszti lovas-egylet** V. rendes közgyűlését, vasárnap, f. é. április hó 28-án, d. e. 9 órakor, éles-szög 3. sz. a. titkári hivatalában tartja meg.

— **A Láhne-féle nyilvános gymnasium** az idén nyitotta meg a 7. osztályt s erre most kapta meg a kormánytól a nyilvánossági jogot, a mi azt jelenti, hogy a jövő évben a VIII. osztályra és az érettségi vizsgálatokra is meg fogja kapni. A ki ismeri e jeles és jó hírű intézetet, bizonyára örömmel veszi e hírt is. Gratulálunk!

— **A szegény-menház** javára rendezendő színi előadás ma, szerdán lesz megtartva. Előadásra kerül Jókai Strauss 3 felvonásos operetete: „A cigánybáró”.

— **Betörés.** Ma délelőtt a Geyschläger-féle kertben, árokszer 3. sz. a. lugast feltörve találtak. Lehet, hogy a betörést már előbb követték el, mert a tulajdonos régebbi idő óta nem volt kertjében. Még eddig nem volt megállapítható, hogy hiányzik-e valami. Azt hiszik, talán csak egy éjjeli szállás nélküli csavargó fészkelte a lugásban. A betöréssel illetékes helyen jelentést tettek.

— **A főkapitány ur figyelmébe!** Valóban botrány, mit mivelnek az iparostanonez-iskola látogatói az előadás után este az utcán. Eltekintve a fűléketől a lármától és zívajtól, oly csinos verekedéseket rendeznek, hogy a járó-kelő közönségnek is ki-ki jut a lökdösből és kődobalásból. Ha ezen nevelési suhanczokon nem fog a tanítók intő szava, utasítsa a főkapitány ur közegeit a legnagyobb szigor alkalmazására, hogy végre ezen ázsiai állapotok megszűnjenek, mert az mégis csak furesa, hogy a közönség csak élete kockázatával járhat a reáliskola táján.

— **A vidéki zsrnalisztika fejlődése.** Szellemi fejlődésünkkel arányban támadnak itt is ott is középpontjai a vidék szellemi mozgalmainak. Ujabban Győrött alapítottak új lapot, a melynek címe „Győri Napló”; felelős szerkesztője egyik igen ügyes tollforgató kollégánk Rummy Sándor. A lap hetenként négyszer fog megjelenni.

— **A soproni iparos-munkások önképző-egylete** vasárnap tartott rendkívüli közgyűlést Gruber Lőrincz fődrászt elnöknek és Tóth István alelnöknek választotta meg.

— **Színházi hír.** Vidor Dezső, a Komjáthy-társulat legrokonszenvesebb és legkiválóbb tehetségű tagjainak egyike, folyó hó 4-én tartja jutalomjátékát, mely alkalommal Sardou gyönyörű vigjátéka: „A csapodár” kerül színre. Maga a darab is olyan, hogy méltán számíthatni telt házra; de a darab kiválóságai mellett Vidor jeleségei azok, amelyek bizton reméltetik, hogy a csütörtöki előadás igazán jutalma lesz egy derék és mindenkor készülő színésznek, aki a csütörtöki előadásban egyben bucsuzik is a soproni közönségtől. Vidornak már alig jut számot tevő szerep a még hátra lévő napokban és így jutalomjátéka egyben búcsuja is.

— **Jegyzőválasztás.** Iván községe Németh István lajta-szt.-míklósi segédjegyzőt választotta meg jegyzőjéül.

— **Lopások.** A napokban Kisfalud községben furfangos tolvajok a háztetőt kibontották és azon keresztül, Zsámbok János lakásába hatoltak és onnan különféle élelmi szereket loptak el. — Biringer Mátyás bérlő Széles-Majorsági uradalomból ismeretlen tettesek 52 drb tyukot 26 frt értékben loptak el.

— **„Goldstein Számi” Kismartonban.** Mint értesülünk Komjáthy János színgazdát f. hó 8-án átrándul társulatával Kismartonba egy előadásra. A társulat az „Ujhonpolgár” mulattató énekes bohózatot fogja előadni.

— **Csorna és vidéke ipartestületi beteg-segélyező-pénztárának** alapszabályait a kereskedelmi miniszter ur jóváhagyta.

— **Lóvásár.** A f. hó április hó 1-én tartott lóvásárra felhajtott 850 drb. ló, melyből eladott 375 drb. A legtöbb Ausztriába és Csehországba szállított. Jó árban keltek el a 2—3 évesek, amennyiben 6—700 frtot fizettek párjáért. Telivérlovak 8—900 frtért adtak el. Luxus-lovakból csak egynekényt párt hoztak a vásárra, melyekre nem akadt vevő.

Irodalom és művészet.

Színház.

A földönfutó. A Kóczán-pályázaton két évvel ezelőtt dícséretet nyert történeti tragédiáról annak idején úgy nyilatkozott a drámabíráló-bizottság, hogy nagybecsű irodalmi, illetve történelmi és költői becsű munka ugyan, de színpadi előadásra nem alkalmas. Annál örvedetesebben konstatálhatjuk, hogy „A földönfutó,” — melyet szerzője most szerényen „történeti színmű”-nek nevez, — abban a formában, a melyben tegnap színházunkban láttuk és hallottuk, nemcsak értékes irodalmi becsű, de hatásos színpadi dráma. — Salamon szomorú tragédiáját bámulatos történeti hűséggel, igazi poéta hivatott, tartalmas előadásával, finom lélektani megfigyeléssel, karakterisztikus dialogban tárgyalja. E mellett annyi scenikai készletet, a jelenetelés iránt annyi gyakorlott biztosságot árul el, hogy valóban okadatoltnak mondhatjuk azt a szép sikert, a melyet első előadása elért.

Kétségtelen, hogy ebben az előadónak is jelentékeny részek voltak. Első sorban Vidor Dezsőt kell megemlítenünk, a ki kis epizód szerepében volt igen rokonszenves, de a kinek fő érdeme az egész darab és előadás gondos, figyelmes rendezése, a mi jelen esetben nem volt kis feladat. Referádánk bevezetésében megemlékezünk a Kóczán-pályázat drámabíráló-bizottságának véleményadásáról; hogy az irodalmi és költői becsű munkának ezáltal meg van a színpadi hatása is, ez Vidornak, szintársulatunk ezen intelligens és derék tagjának érdeme.

Szépen szavalta Komjáthy (László) gyönyörű diatitit; éles megfigyelésre valló természetességgel igyekezett Szilágyi Vid gonoszságát, elvetemültségét rajzolni és ez sikerült is neki elejétől végig. Hidvégi (Salamon) még nem elég erős arra, hogy ilyen kényes természetű jellemalakításokat elfogadhatóká tegyen. Mindazáltal méltányolnunk kell az igyekezetet, mely által a cimszerepet az elbukástól legalább is megmentette.

A nők közül Tuboly Klementin k. a. é a mai est dícsőségének koszorúja, Zelma rokonszenves alakját annyi élettel, annyi bájjal és a szerző intencióinak oly tökéletes reprodukálásával játszta, hogy a tegnapi estét méltán soroihatja legszebb diadalai közé.

Kisebb szerepeikben Föllinuszné, Komjáthyné, Kendi, Gyürki, nemkülönb. Perényi, Békessy, Szentes, de a karszemélyzet együtt és külön-külön is örvedetesen tapasztalható ügybuzgósággal működött közre a siker érdekében, a mely teljes volt.

A szereplőket felvonásonként háromszor, négyszer hívták lámpák elé; a sokszor hívtott szerző helyett, — kinek nevét most már elárulhatjuk: Zábórák Dénes helybeli ev. lelkész. — Vidor rendező mondott köszönetet.

— v. —

Mezőgazdaság.

Nemzetközi mezőgazdasági gépvásár Bécsben 1895-ben. Bécsből írják lapunknak, hogy a fentírt ezimen f. é. május 4-ike és 7-ike között a práterben tartandó gépvásárra ez évben is igen nagy számban érkeztek bejelentések és hogy a VI. szakosztálynak igen nagy terét a rotunda mellett, teljesen igénybe veszik a vásárra kerülő tárgyak. De mivel nagy külföldi czégek bejelentései még eddig nem érkeztek meg, a kiállítási hely megnagyobbítása várható és az erre vonatkozó engedélyt a császári udvarmesteri hivatal kilátásba helyezte. — Ezen gépvásárnál alkalom lesz, igen nagy verseny folytán, a legjobb mezőgazdasági gépeket kiválogatni, amiért is különösen felhívjuk rá a mezőgazdák figyelmét.

Táviratok.

Bomba a Hentzi szobor alatt.

Budapest, április 2. Hentzinek Budán álló szobrát ma éjjel levegőbe akarták röpíteni. A szobor állványa alá dinamitot dugott a tettes. A szomszédos házak ablakai betöredtek. József főherczeg palotájának ablakai roncsokká töredtek. A tettest ma kinyomozták Szeles Aderján személyében. Szeles az Olvasd című hírhedt újságnak a szerkesztője és nem régebben felség sértés miatt hat hónapig fogva volt. Szelest elfogták.

Budapest, április 2. (Képviselőház.) Ma ejtette meg a képviselőház a már tegnap jelzett választásokat. A lelnőkök lettek: Darányi Ignác és Berzeviczy Albert. Jegyzőknek

választottak: Balogh Géza, Eszterházy Kálmán gróf, Hévízy János, Illés Bálint, Perczel Benő és Schober Ernő. Háznapgy lett: Csávossy.

A Répeze áradása.

Kapuvár, április 2. Dr. Baán Endre alispán Dolecska műszaki tanácsossal ma ideérkezett, hogy megvizsgálják a Répeze áradása folytán óriási vált veszély okait. Dolecska műszaki tanácsos is ijesztő nagynak tartja a veszélyt. Délben a községi előljáróság tisztelgett az alispánnál és a tanácsosnál, kérni pártolásukat a Répeze szabályozásnál.

Brünn, április 2. Ma keresztelte meg Steiner székesfehérvári püspök, ő felsége a király jelenlétében, József Ágoston főherczeg újszülött fiacskáját.

Fiume, április 2. Dániel Ernő kereskedelmi miniszter tegnap ide érkezett, hogy megnézze a kikötőben folyamatban levő építkezéseket. A minisztert ünnepélyesen fogadta a városi hatóság. Luzivéig Batthány kormányzó fényes kísérettel utazott a miniszter elé, a ki megérkezése után kihallgatásokat adott.

Budapest, április 2. (Gabonatözsde.) Buza őszre 7.13—14; Buza tavaszra 7.06—08; Buza május-juniusra 6.94—95; Rozs tavaszra 5.98—00; Rozs őszre 6.17—19; Tengeri május-juniusra 6.67—68; Zab tavaszra 6.53—54; Zab őszre 6.13—14; Káposzta repce augusztus-szeptemberre 10.60—65. Buza-ajánlat kevés. Malmok tartózkodóak. Összesen 12.000 mm. került forgalomba. Irány lanyha, de az árak jól tartották magukat. Zabnál áremelkedés 15 kr., mert a készlet csekély. A többi árukban kevés volt a forgalom, de szilárd árak. — E s o s i d ő.

Sopron sz. kir. városi színház.

Igazgató: **Komjáthy János.**

Folyó-szám 89. Bérletszűnet 21. sz.
Szerdán, 1895. április hó 3-án
a szegény-menház javára

A cigánybáró.

Nagy operette 3 felvonásban. Szövegét Jókai elbeszélése után írta Schnitzer Ignác, fordították Gerő K. és Radó A. Zenéjét szerző Strauss J.

Szerkesztői üzenetek.

B. G. Levelét megkaptuk és sietünk megnyugtatni, hogy bennünket nem lehet mumussal ijesztgetni.

Cs. K. Éva. Budapest. A jövő hónapban látni fogjuk egymást. Addig is üdvözlöt!

L. M. A kért énekszöveggel nem szolgálhatunk, tessék K—y igazgatóhoz fordulni kérelmével.

Kiadóhivatali üzenetek.

A kiadóhivatal hatáskörébe tartozó kérdésekre azonnal megadjuk a választ.

Vasuti forgalom.

Győr-sopron-ebenfurti vasut.

Indulás Bécs-felé: 5.40 reggel, 9.44 délelőtt, 3.17 délután.
Indulás Győr-felé: 6.00 reggel, 2.08 délután, 6.56 este.
Érkezés Bécsből: 9.16 délelőtt, 1.58 délután, 6.22 este.
Érkezés Győrből: 9.20 délelőtt, 3.04 délután, 8.38 este.

Vásári tudósítás.

Bécs - Ujhely, április hó 1-én. (Sertés-vásár.) Felhajtott összesen 713 drb sertés. Ebből volt 323 drb magyar, 260 drb horvát, 57 drb boszniai és — drb szerb. Árjegyzések: malac 12.00—16.00 frtig; süldő 17.00—26.00 frtig; teljes kóru 27.00—33.00 frtig élv. páronkint 49% levonás; szürő-sertés 35—39 krig; hizott sertés 39—41 krig netto 1 kgr.-kint élv.

Távirati értesítés a tőzsdéről.

Bécs, április 2.

Egységes járadék . . . 101.60	Magyar hitelbank . . . 476.50
Magy. arany-kor.-jár. 124. —	Länderbank . . . 293.40
4% magyar kor.-jár. 99.35	Unionbank . . . 332.75
Magy. földteherm.-köt. 99.25	Államvasut . . . 447.25
Anglo-bank . . . 173.75	Délivasut-részvény . 112. —
Osztr. bank-egyesület 157. —	Napoleonkor . . . 9.68
Osztrák hitelbank . 411.75	Márka 59.75

A magyar rész felelős szerkesztője:

Koór József.

Kiadó-tulajdonos: **Romwalter K. és fia.**

FAK

fiatal gyümölcs-, utli-, fasor- és díszfák, legjobb fajok szép egyenes törzsűek. **Díszbokrok.** Olcsó árak. Árjegyzék bérmentve. **Meyne János Sopron.** 253

Die Bankfiliale 193
Schnitzer & Co. Oedenburg
 Grabenrunde 70
 erteilt gewissenhafteste Informationen über den An- und Verkauf von Börseneffekten und führt dieselben zu den coulantesten Bedingungen telephonisch durch.

Schnitzer és társa
 bankfiók-intézete
Sopron, várkerület 70. sz.

a leglelküimeretesebb információkkal szolgál tőzsdei értékek vételénél és eladásánál és ezeket a legelőnyösebb feltételek mellett telefon útján eszközli.

Bycicle- und Maschinen-Reparaturen 251
Kerékpár- és gépjavitásokat
 effektuirt bestens und preiswürdig, gegen legiobban és olesó árak számítása, ugyan-
 Garantie mint jótállás mellett eszközöl

Christian Lizenberger Lizenberger Keresztély
 Bau- & Maschinenschlosser építő- és géplakatos
Dominikanergasse Nr. 15. Domonkosutca 15.

Telegramm-Adresse: Gottschlig, Budapest. — Telephon 57-86.

Pfau's Quarnero Brandy.
August Gottschlig
 Thee-, Rum- und Cognac - Grosshandlung
BUDAPEST.

Central-Bureau: IV. váczi-utca Nr. 4.
Filialen:
 IV. váczi-utca Nr. 6 | VI. Andrássy-ut Nr. 23
 „zum Mandarin“ | „zur Stadt Hongkong“
 neben dem Stadthause. | vis-a-vis der königl. Oper.
 Export-Kellereien: X. Steinbruch, füzér-utca 9.
 Direkt importirte
 chinesische und russische Thees, Jamaica-, Cuba- und
 Brasilianer-Rum, französische Cognacs, Liqueure,
 feinsten Qualität, in Original-Flaschen und Paquettes, zu
 Original-Preisen.
 Preislisten gratis und franco. 243

Alapított 1860-ben.

KÖNYVNYOMDA ÉS MÜINTÉZET
ROMWALTER K. ÉS FIA
 Sopron, várkerület 121.
 Telefon 25 sz.

Ánalkoznak mindennemű nyomtatványok szakszerű elkészítésére.

KÜLÖNLEGESSÉG:
 Stilszerű színes nyomtatványok előkelő művészies kivitelben.
 Bronz- és dombornyomás. Üzleti könyvek.
 Kétszínű reklám-nyomtatványok tömeges mennyiségben olcsóbban mint bárhol.

Wer in allen kaufkräftigen Kreisen wirksam
annonciren will

der publizirt nunmehr seine Inserate, Reklamen etc. deutsch und ungarisch in der „Oedenburger Zeitung—Soproni Ujság“ denn es ist anerkannt **das verbreitetste Blatt** im deutschen und ungarischen Publikum des Comitates, sowie der Stadt Oedenburg!

Wer billig annonciren will, der kauft sich Inseraten-Marken für unser Raumabonnement.

A ki minden venni szádékozó körökben eredménnyel
hirdetni akar

az hirdetéseit, reklámjait stb. tegye közzé németül és magyarul az „Oedenburger Zeitung—Soproni Ujság“-ban, mert ez elismerve a **legelterjedtebb napilap** a megye, valamint Sopron városa német és magyar olvasóközönsége közt.

A ki olcsón hirdetni akar, az vegyen magának hirdetési tér-bérlet-könyvecskét, melyekért rendkívüli előnyös árakat számítunk.